

1 Hvilke former for frister gælder i civilretlige sager?

A) Retten til domstolsbeskyttelse af subjektive materielle rettigheder er underlagt de forældelses- og præklusionsfrister, der er fastlagt i lovgivningen (kaldenderperioder).

Hvis indehaveren af en subjektiv rettighed forholder sig passiv, fortaber denne retten til at søge domstolsbeskyttelse af denne rettighed ved udløbet af forældelsesfristen. Forældelsesfristen ophæver ikke den materielle ret som sådan, men retten til appel og retten til tvangsfuldbyrdelse, der knytter sig til den, idet denne ret omdannes til en naturret (en materiel ret, som ikke kan anfægtes ved domstolene). Forældelsesfristen får kun virkning, hvis skyldneren gør indsigelse ved den kompetente ret eller foged.

Reglerne om forældelsesfristernes varighed, udløb og suspension findes i den bulgarske obligations- og aftalelov. Der gælder en generel forældelsesfrist på fem år for alle krav uden særlige tidsfrister. (jf. artikel 110 i obligations- og aftaleloven).

Der gælder en forældelsesfrist på tre år for tre grupper af krav (jf. artikel 11 i obligations- og aftaleloven):

krav på vederlag, for hvilke der ikke gælder andre forældelsesfrister

krav på godtgørelse og erstatning som følge af misligholdelse af en kontrakt

fordringer i form af leje, renter eller andre periodiske betalinger, såsom krav fra leverandører af varmeenergi og elektricitet den omstændighed, at beløbet for de forskellige perioder kan variere, er uden betydning. Betalinger i rater i forbindelse med bankkreditaftaler har dog ikke karakter af periodiske betalinger, og den almindelige forældelsesfrist gælder for disse.

Der gælder også en forældelsesfrist på tre år for retten til at indgive et søgsmål med påstand om tilsidesættelse af kontrakter, der er indgået ved en fejl eller som følge af svig eller trusler, samt kontrakter indgået af personer uden rets- og handleevne eller deres repræsentanter, hvor de gældende krav ikke er opfyldt.

Der gælder en forældelsesfrist på ét år for retten til at indgive et søgsmål med påstand om tilsidesættelse af en kontrakt, der er indgået, hvor der er et ganske særligt behov derfor, eller på åbenbart ugunstige betingelser (jf. artikel 33 i obligations- og aftaleloven).

Der gælder en forældelsesfrist på seks måneder for krav vedrørende mangler i løsøre køb eller fabriktionsfejl i forbindelse med en entreprisekontrakt, bortset fra bygge- og anlægsarbejde, hvor kravet bliver forældet efter den generelle forældelsesfrist på fem år (jf. artikel 265 i obligations- og aftaleloven).

I fuldbyrdsproceduren fastsættes en forældelsesfrist på to år. Hvis kreditor i forbindelse med en åben fuldbyrdsprocedure ikke anmoder om fuldbyrdelse af foranstaltningerne i en periode på to år, afsluttes fuldbyrdsproceduren automatisk i henhold til artikel 433, stk. 1, nr. 8, i GPK, og den nye forældelsesfrist begynder at løbe fra den seneste gyldige gennemførelsesforanstaltning.

Forældelsesfristen løber fra det tidspunkt, hvor retten til appel indtræder, og retten således kan udøves, og den afhænger af, hvilken form for materiel ret der er blevet krænket. Dette kan være det tidspunkt, hvor den kontraktlige forpligtelse skal opfyldes, eller hvor den ulovlige handling foretages, eller det kan være det tidspunkt, hvor skadevolderen identificeres, eller hvor genstanden overdrages i forbindelse med en reklamation osv.

Forældelsesfristen må ikke afkortes eller forlænges ved aftale mellem parterne.

Forældelsesfristen kan imidlertid suspenderes eller afbrydes.

Forældelsesfristen suspenderes i de tilfælde, der er udtømmende opregnet i artikel 115 i obligations- og aftaleloven:

mellem børn og forældre under forældres udøvelse af forældremyndigheden

mellem personer, der er underlagt værgemål eller formynderskab og deres værgere eller formyndere, mens det pågældende værgemål eller formynderskab er gældende

mellem ægtefæller

for krav, der tilkommer personer, hvis ejendom ved lov eller retskendelse er sat under administration, mod administrator

for krav om erstatning fra juridiske enheder mod deres ledere, mens disse stadig varetager deres hverv

for krav, der tilkommer mindreårige og umyndiggjorte personer i den periode, hvor der ikke er udpeget en retlig repræsentant eller formueforvalter, og seks måneder efter udnævnelsen af en sådan person, eller når personen igen får rets- og handleevne

så længe kravet er under behandling.

I disse tilfælde er personen midlertidigt og lovligt frataget sin søgsmålsret. Den del af forældelsesfristen, der er forløbet frem til suspensionen, forbliver i kraft og fortsætter med at løbe, når den begivenhed, der var årsag til suspensionen, er ophørt.

Forældelsesfristen suspenderes i følgende tilfælde:

når skyldneren anerkender kravet

når der fremsættes et krav eller gøres indsigelse eller anmodes om indledning af mægling, hvor det imidlertid gælder, at hvis kravet eller indsigelsen ikke imødekommes, anses forældelsesfristen ikke som værende blevet suspenderet

når der anmeldes et krav i et konkursbo

når der iværksættes fuldbyrdsforanstaltninger.

I disse tilfælde vil den periode, der er gået fra søgsmålsretten blev stiftet, og frem til suspensionen af forældelsesfristen, miste sin retsvirkning, og en ny forældelsesfrist begynder at løbe. Hvis suspensionen sker som følge af en klage eller en indsigelse, fastsætter loven en anden vigtig virkning: Den nye forældelsesfrist, der begynder efter suspensionen, er stadig fem år.

Præklusionsfristen er den periode, hvorefter selve den materielle rettighed fortabes. Denne frist begynder at løbe fra det tidspunkt, hvor den subjektive rettighed blev stiftet, og ikke fra det tidspunkt, hvor søgsmålsretten blev stiftet.

Præklusionsfrister kan ikke afbrydes eller suspenderes ligesom forældelsesfrister.

Retten eller fogeden anvender disse af egen drift, hvilket betyder, at skyldneren ikke behøver at gøre indsigelse for at gøre dem gældende. Udløbet af en præklusionsfrist medfører, at søgsmålet ikke kan antages til realitetsbehandling, idet forældelsesfristens udløb (i tilfælde af indsigelse) fjerner grundlaget for søgsmålet.

Præklusionsfristerne omfatter: tremånedersfristen, inden for hvilken en panthaver kan gøre indsigelse, hvis et forsikringssselskab udbetaler erstatningen til genstandens ejer og ikke til panthaveren. De gælder også for den periode på to måneder, hvor en medejer kan anlægge sag om vindikation af ejendomsretten til en genstand i fælleseje, hvis den anden medejer har solgt sin andel til tredjemand, samt for fristen på et år for at anlægge sag med påstand om annullation af en gave osv.

B) Fristerne for parternes og rettens iværksættelse af visse processuelle skridt i tvister og fuldbyrdsessager findes i den civile retsplejelov. Fristerne for afslutningen af processuelle skridt i forbindelse med insolvensbehandlingen er fastsat i henholdsvis handelsloven og loven om bankinsolvens for så vidt angår bankers insolvens og i andre særlove.

For så vidt angår parterne, vil overskridelse af fristen medføre fortabelse af retten til at foretage det pågældende processuelle skridt. Hvis det er retten, der ikke har overholdt fristen, er dette ikke til hinder for, at det pågældende processkridt foretages senere, eftersom der stadig er adgang hertil. De frister, der er fastsat for retten, er kun vejledende.

Fristerne for parternes iværksættelse af processuelle skridt er fastsat i lovgivningen, eller fastsat af retten.

De lovfæstede frister (retlige frister) omfatter:

fristen for berigtigelse af stævningen (en uge regnet fra datoen for forkyndelsen for parten, jf. artikel 129, stk. 2, i den civile retsplejelov, men retten kan stadig fastsætte en længere frist)

fristen for indgivelse af svarskrift, for fremlæggelse af bevismateriale, for at bestride sagsfremstillingen i stævningen, for at fremsætte modkrav, for den sagsøgtes additation af tredjemand og nedlægge påstande overfor dem, samt for indsigelse mod den procedure, som retten har valgt til behandling af sagen. Den begynder at løbe fra sagsøgtes modtagelse af stævningen og er en måned eller to uger, afhængigt af om sagen henhører under den almindelige procedure eller proceduren for mindre krav (jf. artikel 131 og artikel 367 i den civile retsplejelov)

fristen for sagsøgers indgivelse af en replik i handelsretlige tvister – to uger fra modtagelse af sagsøgtes svarskrift (jf. artikel 372 i den civile retsplejelov)

fristen for sagsøgtes indgivelse af en duplik i sager om handelsretlige tvister – to uger efter modtagelse af replikken (jf. artikel 373 i den civile retsplejelov)

fristen for at appellere en dom afsagt af retten – to uger efter forkyndelse af dommen for parten (jf. artikel 259 i den civile retsplejelov)

fristen for modpartens svarskrift samt for indgivelse af kontraanke – to uger efter modtagelse af ankestævningen (artikel 263 i den civile retsplejelov)

fristen for kassationsappel til prøvelse af en retsafgørelse – en måned efter forkyndelse af dommen for parten (jf. artikel 283 i den civile retsplejelov)

fristen for at appellere en kendelse afsagt af retten – en uge fra meddelelse til parten, og hvis kendelsen blev afsagt i et retsmøde, hvor parten var til stede, løber fristen fra den dato, hvor retsmødet blev afholdt (jf. artikel 275 i den civile retsplejelov)

fristen for indgivelse af begæring om ophævelse af en retskraftig afgørelse – tre måneder efter, at grunden til, at begæringen fremsættes, opstod (jf. artikel 305 i den civile retsplejelov)

fristen for partens anmodning om, at en dommer viger sit sæde på grund af inhabilitet – det første retsmøde efter, at årsagen til anmodningen opstod, eller efter at parten fik kendskab dertil (jf. artikel 23 i den civile retsplejelov)

fristen for partens indgivelse af indsigelse mod rettens saglige kompetence – frem til afslutningen af sagen i anden instans (jf. artikel 199 i den civile retsplejelov)

fristen for partens indgivelse af indsigelse mod rettens stedlige kompetence afhængig af, hvor den faste ejendom er beliggende: frem til afslutningen af sagen i første instans (jf. artikel 119 i den civile retsplejelov) I alle andre tilfælde af overtrædelse af reglerne om stedlig kompetence kan kun sagsøgte gøre indsigelse inden for den frist, der er fastsat for indgivelse af svarskrift (artikel 119 i den civile retsplejelov). I forbrugertvister og søgsmål anlagt af en skadelidte mod en forsikringsgiver, garantifonden og det nationale kontor for bulgarske bilforsikringssselskaber skal retten også sikre, at den stedlige kompetence overholdes indtil afslutningen af det første retsmøde.

fristen for sagsøgers tilbagekaldelse af stævningen uden sagsøgtes samtykke – frem til afslutningen af det første retsmøde (artikel 232 i den civile retsplejelov)

fristen for en parts anlæggelse af et selvstændigt søgsmål – ved det første retsmøde for sagsøger og inden for fristen for indgivelse af svarskrift for sagsøgte (jf. artikel 212 i den civile retsplejelov)

fristen for at bestride rigtigheden af et dokument – senest sammen med svaret på det processkrift, som dokumentet indgår i, og hvis det fremlægges sammen med stævningen, skal sagsøgte bestride det i sit eget svarskrift (jf. artikel 193 i den civile retsplejelov)

fristen for at gøre indsigelse mod et betalingspåkrav – to uger efter forkyndelse af påkravet (artikel 414 i den civile retsplejelov)

fristen for at appellere afvisningen af at udstede et betalingspåkrav – en uge efter meddelelse til fordringshaveren (artikel 413 i den civile retsplejelov)

- fristen for at appellere en afgørelse om udstedelse af et eksekutionsfundament – to uger fra meddelelse af afgørelsen til fordringshaveren samt fra meddelelsen til skyldneren med henstilling om frivillig betaling (jf. artikel 407 i den civile retsplejelov)

fristen for skyldnerens frivillige betaling i forbindelse med fuldbyrdelse af en dom – to uger efter fogedens forkyndelse af henstillingen (jf. artikel 428 i den civile retsplejelov)

- fristen for at kære fogedens beslutninger – en uge efter beslutningen blev truffet, hvis parten var til stede, eller hvis denne var blevet behørigt indkaldt, og i andre tilfælde – fra datoen for meddelelsen (jf. artikel 436 i den civile retsplejelov)

fristen for anmeldelse af en fordring i et konkursbo – henholdsvis senest en måned og senest tre måneder fra registrering i handelsregisteret af afgørelsen om at indlede konkursbehandling (jf. artikel 685 og 688 i handelsloven)

fristen for iværksættelse af en rekonstruktionsplan – en måned efter registrering i handelsregisteret af rettens afgørelse om godkendelse af listen over anerkendte fordringer (jf. artikel 696 i handelsloven)

fristen for at gøre indsigelse mod listen over anerkendte fordringer – syv dage fra offentliggørelse af listen i handelsregisteret (jf. artikel 690 i handelsloven)

fristen for indgivelse af indsigelser mod det udlovningsregnskab, kurator har udarbejdet – 14 dage efter registrering af regnskabet i handelsregisteret (artikel 727 i handelsloven)

præklusionsfrister for gennemførelse af passende processkridt reguleres også af andre særlove, som ikke kan opregnes udtømmende – handelsloven med henblik på proceduren for stabilisering af en erhvervsdrivende, loven om bankinsolvens, forsikringsloven osv.

De frister, der fastsættes af retten, omfatter:

fristen for tilvejebringelse af bevismateriale (jf. artikel 157 i den civile retsplejelov)

fristen for betaling af omkostningerne i forbindelse med bevisoptagelsen (indkaldelse af vidner, betaling af vederlag til sagkyndige osv.) (jf. artikel 160 i den civile retsplejelov)

fristen for afhjælpning af mangler ved et processuelt skridt, som en af parterne har foretaget (jf. artikel 101 i den civile retsplejelov)

fristen for registrering af stævningen, i princippet over en uge.

Fristerne er også opdelt i to typer afhængigt af, om de kan forlænges af retten, eller om dette ikke er muligt. Alle de af retten fastsatte frister kan forlænges.

Fristerne for indgivelse af appel og for indgivelse af en anmodning om annullation af en endelig retsafgørelse – artikel 63, stk. 3, i den civile retsplejelov – kan ikke forlænges.

2 Liste over dage, der betragtes som fridage i henhold til forordning (EØF, Euratom) nr. 1182/71 af 3. juni 1971.

Fri- og helligdage er:

1. januar: Nytårsdag

3. marts: Bulgariens befrielsesdag – national helligdag

1. maj: Arbejdernes internationale kampdag

6. maj: Sankt Jørgens Dag, Modets og hærens dag

24. maj: Kultur-, oplysnings- og den slaviske litteraturs dag

6. september: Bulgariens genforening

22. september: Bulgariens uafhængighedsdag

1. november: Dagen for den nationale bevidstheds vækkelse – fridag for alle uddannelsesinstitutioner, men en almindelig arbejdsdag for alle andre borgere

24. december: Juleaftensdag, 25. og 26. december: Jul

Langfredag, påskelørdag og påskedag: to dage (søndag og mandag) efter de datoer, der er fastsat for det pågældende år.

Ministerrådet kan også én gang erklære andre dage for helligdag, dage til fejring af bestemte erhverv samt flytte fridage i løbet af året.

3 Hvilke generelle regler for tidsfrister gælder i de forskellige typer civile retlige sager?

De almindelige regler om parternes og rettens iværksættelse af processuelle skridt i forbindelse med tvister og fuldbyrdelsessager findes i den civile retsplejelov. En række særlove indeholder også frister for udøvelsen af de processuelle rettigheder – f.eks. handelslovens artikel 74, artikel 19 og 25 i lov om handelsregisteret og registret over almennyttige juridiske personer osv. Generelle oplysninger vedrørende de generelle regler, der er indført ved kapitel 7 i den civile retsplejelov "Præklausionsfrister og ophævelse af virkninger af fristoverskridelser" fremgår af svarene på spørgsmål 4, 5 og 6.

De almindelige regler om forældelsesfrister findes i artikel 110 ff. i obligations- og aftaleloven. Jf. punkt 1 ovenfor.

De almindelige regler om frister for opfyldelse af forpligtelser i forbindelse med gensidigt bebyrdende aftaler er fastsat i artikel 69-72 i obligations- og aftaleloven.

På visse betingelser, der er fastsat i procesloven (artikel 61, 229 og 432 i den civile retsplejelov), suspenderes procesfristerne fra den begivenhed, der ligger til grund for suspensionen af proceduren. Suspensionen af proceduren skyldes, at der er opstået en hindring for dens gennemførelse. Indtil suspensionen ophæves, kan processuelle skridt ikke tillades, bortset fra indgivelse af stævningen. Når hindringen er fjernet (f.eks. en parts død, behov for oprettelse af værgemål, gennemførelse af en bevisprocedure osv.) kan proceduren genoptages, og alle gennemførte processuelle skridt vil være gældende.

I særlovene fastsættes også andre frister, der er kortere end den generelle forældelsesfrist.

4 Hvis en handling eller en formalitet skal udføres inden for en given frist, hvornår begynder denne frist da at løbe?

Fristen for at foretage processuelle skridt begynder normalt at løbe den dag, hvor parten underrettes om, at denne skal iværksætte dette skridt, eller informeres om et processkridt, som retten har foretaget, og som kan indbringes for en højere instans.

Fristen for afhjælpning af eventuelle mangler i stævningen løber fra den dato, hvor rettens instrukser meddeles parten.

Fristen for indgivelse af et svarskrift på stævningen løber for sagsøgte fra datoen for modtagelsen af en genpart af stævningen og af den tilhørende dokumentation. I forkyndelsen, sammen med hvilken genparterne sendes til sagsøgte, angiver dommeren svarfristen og konsekvenserne af ikke at indgive noget svarskrift.

Fristen for at anke dommen løber fra den dag, hvor den er blevet meddelt parten.

Fristen for at anlægge søgsmål til prøvelse af en dom afsagt i henhold til den "fremskyndede procedure" (afsnit 3, kapitel 25, i den civile retsplejelov) løber fra den dato, hvor dommeren har bekendtgjort, at domsafsigelsen vil finde sted.

Fristen for at anke dommen løber fra den dato, hvor parten fik meddelelse om dommen, og hvis den blev afsagt i et retsmøde, hvor parten var til stede, løber fristen fra den dato, hvor retsmødet blev afholdt.

Fristen for at kære fagedens beslutninger er en uge efter beslutningen blev truffet, hvis parten var til stede, eller hvis denne var blevet behørigt indkaldt, og i andre tilfælde – fra den dato, hvor han fik meddelelse herom.

De frister, der gælder inden for rammerne af en konkursbehandling, løber fra tidspunktet for registrering af kuratorens relevante disposition (f.eks. udfærdigelse af en liste over kreditorer med anerkendte krav) eller fagedrettens dispositioner i handelsregisteret.

Der er også frister, der begynder at løbe fra det tidspunkt, hvor behandlingen af tvisten indledes, og hvor lovgivningen kun foreskriver en frist for afslutningen deraf.

For eksempel:

Sagsøger kan ændre anbringenderne eller påstandene i stævningen eller trække stævningen tilbage uden sagsøgtes samtykke frem til afslutningen af det første retsmøde.

To rettighedshavere i en procedure om deling af aktiver kan på tidspunktet for det første retsmøde anmode skriftligt om, at yderligere aktiver inddrages i delingen osv.

5 Kan fristen påvirkes eller ændres alt efter, hvordan dokumenterne overbringes eller forkyndes (personlig forkyndelse ved hjælp af en faged eller postbefordring)?

Fristen løber fra tidspunktet for forkyndelse for parten. Det tidspunkt, hvor meddelelsen til parten betragtes som værende forkyndt, afhænger af hvordan den meddeles. Kapitel VI, "Meddelelser og stævninger", i den civile retsplejelov indeholder regler om, hvordan meddelelser og stævninger forkyndes for parterne, samt om det tidspunkt, hvor meddelelser anses for at være blevet korrekt forkyndt.

Hvis meddelelsen forkyndes personligt for henholdsvis modtageren eller dennes repræsentant eller for en anden person, som bor eller arbejder på adressen, skal det fremgå af stævningen, hvilken dato meddelelsen blev modtaget af personen, uanset om den blev forkyndt af en stævningsmand eller et postbud.

Fristerne for de relevante processuelle skridt begynder at løbe fra denne dato.

Meddelelser kan også forkyndes til en e-mailadresse, som parten har angivet. De anses for at være blevet forkyndt, når de indføres i det angivne informationssystem.

Hvis det pga. særlige omstændigheder (f.eks. hvis en part er flyttet fra den adresse, vedkommende har angivet i sagen, uden at informere retten herom) ikke er muligt at forkynde meddelelsen, kan retten beslutte, at meddelelsen i stedet skal tilføjes sagen, og i det tilfælde begynder fristen at løbe på datoen for tilføjelsen. Der er tale om forkyndelse ved deponering, som finder anvendelse i tilfælde af misligholdelse af en pålagt processuel forpligtelse.

Hvis en sagsøger ikke kan antræffes på sin faste adresse, og der ikke er andre, der kan modtage meddelelsen, skal stævningsmanden sætte en meddelelse på døren eller postkassen om, at dokumenterne befinder sig i retten og kan afhentes inden for to uger fra datoen for meddelelsen. Hvis sagsøgte ikke møder op for at afhente stævningen, anses forkyndelsen i så fald for at være sket, når fristen for modtagelse af stævningen er udløbet.

Forkyndelse ved deponering skyldes i dette tilfælde, at den fysiske person har misligholdt sin administrative forpligtelse til at opgive en aktuel og fast adresse, hvor vedkommende formodes at kunne træffes.

For så vidt angår erhvervsdrivende og juridiske personer, der er optaget i ad hoc-registeret, skal meddelelser sendes til den seneste adresse, der fremgår af registret. Hvis der ikke findes noget kontor eller noget tegn på en virksomhed på den angivne adresse, dvs. tegn, der kan angive, at den pågældende har skiftet adresse, vedlægges alle meddelelser sagens akter og anses for at være behørigt forkyndt – artikel 50, stk. 2, i den civile retsplejelov.

Hvis den erhvervsdrivende befinder sig på den adresse, der er angivet i registret, men den, der forestår forkyndelsen, ikke kan få adgang til den erhvervsdrivendes kontor eller til en person, der accepterer at modtage forkyndelsen, opslår den, der forestår forkyndelsen, en meddelelse. Hvis sagsakterne ikke er afhentet inden for en frist på to uger efter opslaget, anses forkyndelsen for at være sket.

6 Hvis en begivenhed udløser fristen, tages den dag, hvor begivenheden fandt sted, da med i beregningen af tidsfristen?

Fristen angives i år, uger og dage. En frist, som angives i dage, regnes fra dagen efter den dag, hvor fristen begynder at løbe, og udløber ved udgangen af den sidste dag. Hvis parten f.eks. pålægges at afhjælpe mangler i stævningen inden for syv dage, og meddelelsen forkyndes den 1. juni, begynder fristen at løbe fra denne dag, men regnes fra den næste kalenderdag, den 2. juni, og udløber den 8. juni.

7 Hvis tidsfristen er udtrykt i dage, er der så tale om kalenderdage eller arbejdsdage?

Fristerne regnes i kalenderdage. Men hvis fristen udløber på en fredag (helligdag eller ferie), anses den for at udløbe den først følgende hverdag.

8 Hvordan er reglementet, hvis tidsfristen er angivet i uger, måneder eller år?

En frist, som angives i uger, udløber på den respektive dag i den sidste uge. Hvis parten f.eks. pålægges at afhjælpe mangler i stævningen inden for en uge, og meddelelsen forkyndes om fredagen, udløber fristen fredag i den efterfølgende uge.

En frist, som angives i måneder, udløber på den respektive dato i den sidste måned, og hvis den sidste måned ikke har en sådan dato, udløber fristen på den sidste dag i måneden.

En frist, som angives i år, udløber på den respektive dato i det sidste år, og hvis det sidste år ikke har en sådan dato, udløber fristen på den sidste dag i perioden.

9 Hvornår udløber fristen, hvis den er angivet i uger, måneder eller år?

Se svaret på spørgsmål 8.

10 Hvis fristen udløber på en lørdag, søndag, helligdag eller anden officiel fredag, forlænges den så til den førstkommande hverdag?

Hvis den sidste dag i perioden er en lørdag, søndag eller helligdag, udløber fristen altid på den næstkommande hverdag.

11 Er der særlige omstændigheder, som giver anledning til fristforlængelse? Hvad er betingelserne for fristforlængelse?

Det er kun fristerne for at anke domme og kendelser samt for indgivelse af begæringer om ophævelse af en retskraftig dom, der ikke kan forlænges af retten, samt fristen for indgivelse af indsigelse mod et betalingspåkrav.

Alle andre frister, som er fastsat i lovgivningen eller af retten, kan med gyldig grund forlænges af retten efter anmodning fra den berørte part, som skal indgives før udløbet af fristen (jf. artikel 63 i den civile retsplejelov). Den nye frist må ikke være kortere end den oprindelige frist. Den forlængede frist løber fra udløbet af den oprindelige frist. Afgørelsen om fristforlængelse (herunder en afgørelse om afvisning af forlængelsen) meddeles ikke parten, som skal være aktiv og holde sig underrettet om rettens afgørelser.

12 Hvor lang er ankefristen?

Den civile retsplejelov indeholder de generelle regler om anke af domme og kendelser i alle civil- og handelsretlige sager med følgende frister:

to uger for anke af domme afsagt af retten, der regnes fra forkyndelse af dommen for parten

en uge for en kassationsappel til prøvelse af domme afsagt af retten, der regnes fra forkyndelse af dommen for parten

en uge for anke af domme afsagt af retten, der regnes fra den dato, hvor parten fik meddelelse om dommen, og hvis dommen blev afsagt i et retsmøde, hvor parten var til stede, løber fristen fra den dato, hvor retsmødet blev afholdt

Undtagelserne fra disse almindelige regler er beskrevet udtømmende i loven og er baseret på de særlige forhold i de relevante procedurer. Der gælder undtagelser for:

afgørelser om at indlede konkursbehandling, som kan ankes senest syv dage efter registrering deraf i handelsregisteret

afgørelser om afslag på en konkursbegæring, som kan ankes senest syv dage efter datoen for meddelelse om proceduren efter reglerne i den civile retsplejelov

en afgørelse truffet af retten i en bodelingsprocedure på grundlag af medejernes påstande vedrørende regnskab en afgørelse om at sætte udelelig fast ejendom på auktion en afgørelse om at lade ejendomsretten til udelelig fast ejendom overgå til en af medejerne samt en afgørelse om at offentliggøre den endelige deling kan appelleres inden for rammerne af en fælles appel inden fristen for appel af den seneste afgørelse

en udeblivelsesdom kan ikke ankes, men den part, som blev dømt som udebleven, kan senest en måned efter forkyndelsen anmode appelretten om at ophæve dommen, hvis denne ikke har kunnet deltage i sagen

en skilsmissebevilling, hvor parterne samtykker heri, kan ikke anfægtes

der findes andre specifikke tilfælde af appellfrister til prøvelse af en retsafgørelse, f.eks. en afgørelse om registrering af et politisk parti appellfristen på syv dage.

13 Kan domstolene ændre tidsfristerne, navnlig mødefristerne, eller fastsætte en særlig mødedato?

Retten har ikke mulighed for at afkorte de frister, der er fastsat i loven eller af retten. Retten kan dog forlænge fristerne efter anmodning fra parterne. Det er kun fristerne for at anke domme og kendelser samt for indgivelse af begæringer om ophævelse af en retskraftig dom, der ikke kan forlænges af retten, samt fristen for indgivelse af indsigelse mod et betalingspåkrav.

Der er imidlertid ikke noget til hinder for, at retten af egen drift eller på anmodning fra en af parterne ændrer datoen for retsmødet ved at rykke det frem eller tilbage, hvis særlige forhold taler for det. I sådanne tilfælde skal retten underrette parterne om den nye dato, og meddelelsen skal forkyndes senest en uge før den dato, hvor retsmødet skal afholdes.

14 Hvis et dokument til en part, som bor på et sted, der berettiger vedkommende til en forlængelse af tidsfristen, forkyndes for den pågældende på et sted, der ikke berettiger til en sådan forlængelse, mister denne person så retten til den længere tidsfrist?

De processuelle regler i den civile retsplejelov, herunder om forlængelse af frister, gælder for alle deltagere i sagen, uanset hvor de bor.

15 Hvilke konsekvenser har en fristoverskridelse?

Hovedreglen er, at retten ikke tager hensyn til processuelle skridt, der er foretaget efter udløbet af de fastsatte frister. Som følge af denne regel fastsættes det udtrykkeligt i den civile retsplejelov, at hvis stævningen ikke berigtiges inden for den fastsatte frist, accepteres den ikke af retten. Hvis en begæring, en anmodning om annullation eller en indsigelse mod et betalingspåbud indgives efter fristens udløb, afvises de af retten som værende indgivet for sent. Hvis parten ikke inden for den fastsatte frist har fremlagt det bevismateriale, som den råder over, vil det ikke blive lagt til grund for sagen, medmindre det skyldes særlige uforudsete omstændigheder. Manglende overholdelse af procesfristerne gør det umuligt at udøve de rettigheder, som disse frister er gældende for.

16 Hvis fristen udløber, hvilke retsmidler kan de parter, som har overskredet fristen, da tage i brug?

En part, som ikke har overholdt den frist, der er fastsat i loven eller af retten, kan anmode om, at virkningerne af fristens overskridelse ophæves, og om at fristen begynder at løbe på ny, hvis dette skyldes særlige uforudsete omstændigheder uden for partens kontrol. Det er imidlertid ikke muligt at genoptage en frist, der er udløbet, hvis der var mulighed for at forlænge den med henblik på at gennemføre et processuelt skridt.

En anmodning om ophævelse af virkningerne af, at fristen er overskredet, skal indgives senest en uge efter meddelelsen om, at fristen er overskredet, med en redegørelse for alle de omstændigheder, der lå til grund derfor, samt eventuelle beviser. Anmodningen skal indgives til den ret, for hvilken det relevante processkridt skulle være foretaget. Sammen med anmodningen skal parten også indsende de relevante dokumenter, og hvis fristen gælder for betaling af omkostninger, fastsætter retten en ny frist for betaling deraf.

Anmodningen skal behandles i et offentligt retsmøde. Accepteres anmodningen, genindføres de udløbne rettigheder.

Sidste opdatering: 02/03/2021

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.